

www.nfunorge.org
Youngstorget 2B, 0181 Oslo
Postboks 8954, Youngstorget,
0028 Oslo
Telefon: 22 39 60 50
Telefaks: 22 39 60 60
E-post: post@nfunorge.org
www.facebook.com/NFUorge

Kommunal- og
distriktsdepartementet

14.09.2022

Høring om forslag til endringer i valgforskriften

Det vises til høringsnotat fra Kommunal- og distriktsdepartementet som gjelder ovennevnte høring.

Norsk Forbund for Utviklingshemmede (NFU) er en menneskerettsorganisasjon, som arbeider for full deltakelse og likeverd, og mot diskriminering. NFU skal ivareta interessen til mennesker med utviklingshemming og deres familier, overfor sentrale, regionale og lokale myndigheter. NFU har ca. 8500 medlemmer.

Det er foreslått endringer i valgforskriften § 13. Det gjøres endringer i paragrafens første ledd, om at underskrifter på listeforslag etter valgloven § 6-3 kan være elektroniske. Det skal benyttes et system for elektronisk signatur som Valgdirektoratet stiller til rådighet.

I høringsnotatet fremgår det at Valgdirektoratet lagde en løsning for elektronisk signatur på listeforslag før Stortingsvalget i 2021. Forslagsstillerne kunne dele en direktelenke til listeforslaget sitt digitalt og be publikum om å signere dette gjennom innlogging via ID-porten. Det er ikke oppgitt hvilket sikkerhetsnivå innlogging via ID-porten krevde for å kunne signere listeforslaget.

Mange personer med utviklingshemming har i dag ikke tilgang til eID på høyeste sikkerhetsnivå (BankID eller tilsvarende). Det medfører at mange i dag ikke får tilgang til en rekke offentlige og private digitale tjenester. Dersom systemet for elektronisk signatur av listeforslag krever eID på høyeste sikkerhetsnivå vil personer, som ikke får utstedt BankID eller tilsvarende eID på høyeste sikkerhetsnivå, bli utestengt fra politisk deltakelse, ved at de ikke får stemt på listeforslag.

Det fremkommer av høringsnotatets pkt. 3.3 at forslagsstillerne fremdeles også vil kunne innhente underskrifter på listeforslagene på papir. I teorien kan derfor personer som mangler eID på høyeste sikkerhetsnivå få ivaretatt sin rett til politisk deltakelse ved at de gis mulighet til å signere på papir. Slik det er formulert i høringsnotatet er imidlertid signatur på papir noe forslagsstillerne «kan» gjøre, og ikke noe de er forpliktet til. Vi er bekymret for at dette vil medføre at forslagsstillere bare legger til rette for elektronisk signatur, og dermed ekskluderer mange fra politisk

deltakelse, i strid med FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter artikkel 25 og FNs konvensjon om rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne artikkel 29.

Dersom innlogging for å stemme på listeforslag krever eID på høyeste sikkerhetsnivå, er det nødvendig at det stilles tydelige krav om at listeforslag i alle tilfeller skal kunne signeres på papir. Samtidig må det legges opp til en prosess hvor det å signere listeforslag på papir er enkelt å gjennomføre, slik at praktiske hensyn ikke bidrar til at personer, som mangler eID med tilstrekkelig sikkerhetsnivå, blir ekskludert fra politisk deltakelse.

Parallelt må det også jobbes intensivt for å sikre at alle med stemmerett får tilgang til eID på høyeste sikkerhetsnivå, slik at alle kan benytte de elektroniske løsningene på lik linje. Dette vil i størst grad bidra til likestilling og lik tilgang til politisk deltakelse, i tråd med FNs konvensjon om rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne artikkel 29.

Med vennlig hilsen

Hedvig Ekberg
Generalsekretær

Ingvild Østerby
Juridisk rådgiver